

Obsah

Předmluva	9
1 Úvod do ekonomie	11
1.1 Předmět a základní charakteristika ekonomie jako vědy	11
1.2 Poznávání ekonomické reality	13
1.3 Nástrahy v ekonomickém uvažování	15
1.4 Pozitivní a normativní ekonomie	17
1.5 Struktura moderní ekonomie – dvě roviny zkoumání	17
1.6 Vývoj ekonomické teorie	19
1.7 Poslání ekonomie	28
2 Základní východiska a kategorie ekonomické vědy	33
2.1 Potřeby, výroba, ekonomické statky	33
2.2 Výrobní faktory	37
2.3 Hranice produkčních možností	41
2.4 Zákon klesajících výnosů a výnosy z rozsahu	47
3 Principy hospodářské činnosti	53
3.1 Specifika hospodářské činnosti	53
3.2 Dimenze hospodaření subjektů	56
3.3 Interakce mezi subjekty	60
3.3.1 Dělbá práce a její ekonomický význam	60
3.3.2 Směna	66
4 Trh a tržní mechanismus	73
4.1 Trh	74
4.2 Tržní mechanismus	75
4.2.1 Poptávka	76
4.2.2 Nabídka	81
4.2.3 Cena	86
4.2.4 Konkurence	91
4.3 Teorém puvučiny, elasticita poptávky a nabídky	93
5 Ekonomický systém	101
5.1 Základní ekonomické problémy a způsoby jejich řešení	101
5.2 Klasifikace ekonomických systémů	106
5.3 Příkazová ekonomika	109
5.4 Tržní ekonomika	111
5.5 Technická stránka společenské výroby	115

6 Chování spotřebitele na trhu zboží a služeb	121
6.1 Teorie užítku	121
6.2 Rovnováha spotřebitele a odvození křivky poptávky	126
6.2.1 Kardinalistická teorie užítku	127
6.2.2 Ordinalistická teorie užítku	132
6.3 Nákupní chování	140
7 Výroba, náklady firmy a její nabídka v podmínkách dokonalé konkurence	145
7.1 Základní východiska analýzy firmy	146
7.2 Výroba a náklady	148
7.3 Příjmy firmy a její zisk	158
7.4 Rovnováha firmy a odvození křivky nabídky	161
7.5 Alokační efektivnost	164
8 Firma v podmínkách nedokonalé konkurence	169
8.1 Vznik výsadního (monopolního) postavení tržního subjektu	169
8.2 Rovnováha a maximalizace zisku v případě monopolu	176
8.3 Oligopol a monopolní konkurence	184
9 Vytváření cen výrobních faktorů, nerovnosti v důchodech	194
9.1 Vznik cen výrobních faktorů	195
9.1.1 Poptávka po výrobních faktorech	195
9.1.2 Nabídka a tržní cena výrobních faktorů	201
9.2 Nerovnosti v důchodech a jejich měření	204
9.3 Efektivnost nebo rovnost (přerozdělovací procesy v ekonomice)	210
10 Trh práce	216
10.1 Nabídka a poptávka na trhu práce	217
10.2 Mzdy a trh práce	221
10.2.1 Podstata a formy mzdy	221
10.2.2 Stanovení mzdy v podmínkách dokonalé konkurence	224
10.2.3 Mzda v podmínkách nedokonalé konkurence – současné trhy práce	228
10.3 Lidský kapitál	232
11 Trh půdy, trh kapitálu	241
11.1 Trh půdy a pozemková renta	241
11.2 Kapitál jako výrobní faktor	245
11.2.1 Pojetí kapitálu	245

11.2.2	Kapitálový trh, cena kapitálu	250
11.2.3	Finanční zprostředkovatelé na českém kapitálovém trhu	257
12	Národohospodářský koloběh, úloha státu v ekonomice	263
12.1	Národohospodářský koloběh	264
12.1.1	Národohospodářský koloběh toků příjmů a výdajů	264
12.1.2	Identity v rámci národohospodářského koloběhu	270
12.2	Úloha státu v ekonomice	272
12.2.1	Historie státních zásahů do ekonomiky	272
12.2.2	Stát jako ekonomický subjekt a jeho hospodářská politika	278
13	Měření a vyjadřování výkonu ekonomiky	287
13.1	Metody měření národního produktu a důchodu	288
13.2	Vypovídací schopnost indikátoru HDP	294
13.3	Odvozené agregáty vyjadřující makroekonomický výstup	299
14	Spotřeba, úspory a investice	306
14.1	Spotřeba a úspory	307
14.2	Investice, výdajový multiplikátor a určení rovnovážné produkce	317
15	Model agregátní poptávky a agregátní nabídky (model AD – AS)	332
15.1	Agregátní poptávka	333
15.2	Agregátní nabídka	337
15.3	Rovnovážný produkt, rovnovážná cenová hladina	347
16	Ekonomický růst	353
16.1	Pojetí ekonomického růstu	354
16.2	Modely ekonomického růstu	362
16.2.1	Abstraktní modelové teorie ekonomického růstu	364
16.2.2	Sociálně-historické koncepce růstu a rozvoje	370
17	Ekonomické cykly	380
17.1	Pojetí ekonomických cyklů a jejich druhy	380
17.2	Příčiny cyklického vývoje	390
17.2.1	Keynesovské teorie ekonomického cyklu	392
17.2.2	Peněžní teorie ekonomického cyklu	396
17.3	Politicko-ekonomický cyklus	399

18 Peníze, bankovní soustava, trh peněz	404
18.1 Vznik peněz a jejich úloha v ekonomice	405
18.2 Banky a funkce bankovní soustavy	411
18.3 Nabídka peněz, poptávka po penězích a rovnováha na trhu peněz	413
19 Inflace	424
19.1 Pojetí inflace a její měření	424
19.2 Formy a příčiny inflace	431
19.3 Důsledky inflace	439
20 Nezaměstnanost a její makroekonomické souvislosti	445
20.1 Makroekonomický náhled na trh práce	445
20.2 Nezaměstnanost, její měření, druhy a příčiny	449
20.3 Okunův zákon, Phillipsova křivka	458
21 Monetární politika	466
21.1 Institucionální rámec monetární politiky	466
21.2 Nástroje monetární politiky (operační rámec centrální banky)	469
21.3 Druhy monetární politiky	476
22 Fiskální politika	486
22.1 Státní rozpočet a veřejné finance	486
22.2 Nástroje fiskální politiky	494
23 Makroekonomie otevřené ekonomiky	508
23.1 Internacionalizace ekonomiky	508
23.2 Mezinárodní obchod	513
23.3 Měnový kurz	520
23.4 Platební bilance	523
23.5 Mezinárodní ekonomická integrace	525
Literatura	532
Seznam grafů	535
Seznam tabulek	539
Řešení příkladů	541
Rejstřík	549
Autor publikace	555